

Sygn. akt III K 89/17

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. , w III -cim Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący SSO Magdalena Zapała – Nowak

Protokolant starszy sekretarz sądowy Jolanta Kurdasińska

przy udziale Prokuratora Beaty Wojciechowskiej, Roberta Wiznera

po rozpoznaniu w dniach 12 i 26 stycznia 2018 roku

sprawy : A. M.

syna M. i B. z domu W.

urodzonego (...) w P.

s k a z a n e g o

I. prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 grudnia 2003 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 10 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 2 kk karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę 40 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość 1 stawki na kwotę 10 złotych, za ciąg przestępstw: to jest przestępstwa popełnionego w dniu 25 listopada 2002 roku i wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk, w dniu 30 grudnia 2002 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk, w dniu 3 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk i inne, w dniu 21 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk i inne, w dniu 22 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk i inne, w dniu 24 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę 100 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych oraz karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat oraz karę 100 stawek dziennych grzywny, przyjmując

wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych, postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 29 czerwca 2007 roku w sprawie sygn. akt (...) zarządzono wykonanie powyższej kary pozbawienia wolności, postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 września 2017 roku w sprawie sygn. akt (...) na poczet kary łącznej zaliczono skazanemu okres od 1 grudnia 2014 roku do dnia 13 stycznia 2015 roku oraz od dnia 25 maja 2017 roku godzina 15:00, w dniu 18 stycznia 2008 roku skazany uścił karę grzywny,

II. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 2 listopada 2006 roku w sprawie sygn. akt (...) (...)zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 24 kwietnia 2007 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwa popełnione w dniu 25 kwietnia 2006 roku i wyczerpujące dyspozycję art. 222 § 1 kk i art.224 § 2 kk w zw. z art.11 § 2 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz wyczerpujące dyspozycję art.226 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat i oddaniem pod dozór kuratora, karę 120 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 20 złotych, postanowieniem z dnia 13 listopada 2008 roku w sprawie sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w P. zarządził wykonanie kary łącznej 10 miesięcy pozbawienia wolności, a na jej poczet zaliczył okres 120 dni pozbawienia wolności w zamian za wykonaną karę 120 stawek dziennych grzywny,

III. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 31 marca 2008 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 22 sierpnia 2007 roku i wyczerpujące dyspozycję art. 158 § 1 kk i art. 57a § 1 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania od 22 do 23 sierpnia 2007 roku, wyrokiem z dnia 11 lipca 2008 roku w sprawie sygn. akt (...) Sąd Okręgowy w P. utrzymał wyrok ten w mocy,

IV. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego (...) Ł. z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 11 listopada 2007 roku i wyczerpujące dyspozycję art. 226 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia

wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres pozbawienia wolności od 11 listopada 2007 roku godzina 18.20 do 12 listopada 2007 roku godzina 13.40

orzeka, co następuje:

1. na podstawie art. 85 § 1, § 2 kk, art. 85a kk, art. 86 § 1 kk, art. 89 § 1bkk orzeczone w punktach I, II, i III, IV kary pozbawienia wolności – to jest karę łączną 2 lat pozbawienia wolności ze sprawy (...), karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...), karę 8 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...) oraz karę 6 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...) łączy i wymierza skazanemu **A. M.** karę łączną 3 (trzech) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

2. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu **A. M.** okres pozbawienia wolności od 24 stycznia 2003 roku do 14 marca 2003 roku, 25 kwietnia 2006 roku, okres od 22 sierpnia 2007 roku do 23 sierpnia 2007 roku, od 11 listopada 2007 roku godzina 18.20 do 12 listopada 2007 roku godzina 13.40, od 1 grudnia 2014 roku do 13 stycznia 2015 roku, okres 120 dni odpowiadający 120 stawkom dziennym grzywny ze sprawy (...) orzeczonej w trybie art. 71 § 1 kk oraz okres od 25 maja 2017 roku godzina 15.00

3. stwierdza, że w pozostałym zakresie wyroki opisane w punkcie I, II, III, IV podlegają odrębnemu wykonaniu,

4. zwalnia skazanego **A. M.** od obowiązku zwrotu kosztów sądowych, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,

Sygn. akt IIIK 89/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. został skazany:

I. prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 grudnia 2003 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 10 stycznia 2003 roku wyczerpujące dyspozycję art. 280§2 kk karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę 40 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość 1 stawki na kwotę 10 złotych, za ciąg przestępstw : to jest przestępstwa popełnionego w dniu 25 listopada 2002 roku i wyczerpującego dyspozycję art. 280§1 kk, w dniu 30 grudnia 2002 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280 §1 kk, w dniu 3 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280§1 kk i inne, w dniu 21 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280§1 kk i inne, w dniu 22 stycznia 2003 roku wyczerpującego dyspozycję art. 280§1 kk i inne, w dniu 24 stycznia 2003 roku i wyczerpującego dyspozycję art. 280§1 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę 100 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych oraz karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat oraz karę 100 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych, postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 29 czerwca 2007 roku w sprawie sygn. akt (...) zarządzono wykonanie powyższej kary pozbawienia wolności, postanowieniem Sądu Okręgowego w P. w sprawie

sygn. akt (...) na poczet kary łącznej zaliczono skazanemu okres od 1 grudnia 2014 roku do dnia 13 stycznia 2015 roku oraz od dnia 25 maja 2017 roku, godzina 15.00, w dniu 18 stycznia 2008 roku skazany uiszczył grzywnę,

II. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 2 listopada 2006 roku w sprawie sygn. akt (...) zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 24 kwietnia 2007 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwa popełnione w dniu 25 kwietnia 2006 roku i wyczerpujące dyspozycję art. 222§1 kk i art.224§2 kk w zw. z art.11§2 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz wyczerpujące dyspozycję art.226§1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat i oddaniem pod dozór kuratora, karę 120 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 20 złotych, postanowieniem z dnia 13 listopada 2008 roku w sprawie sygn. akt (...)Sąd Rejonowy w P. zarządził wykonanie kary łącznej 10 miesięcy pozbawienia wolności, a na jej poczet zaliczył okres 120 dni pozbawienia wolności w zamian za wykonaną karę 120 stawek dziennych grzywny,

III. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 31 marca 2008 roku w sprawie sygn. akt (...)za przestępstwo popełnione w dniu 22 sierpnia 2007 roku i wyczerpujące dyspozycję art. 158§1 kk i art.57a §1 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania od 22 do 23 sierpnia 2007 roku, wyrokiem z dnia 11 lipca 2008 roku w sprawie sygn. akt (...) Sąd Okręgowy w P. utrzymał wyrok ten w mocy,

IV. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego (...) w Ł. z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 11 listopada 2007 roku i wyczerpujące dyspozycję art. 226§1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres od 11 listopada 2007 roku godzina 18.20 do 12 listopada 2007 roku, godzina 13.40.

(dowód : odpisy wyroków, postanowień I k.27-34, k.36-37, k. 1742 z akt (...), II k.6-7, k.8, k.48-49, k.50, k. 51, III k.10-12, k.13 IV k. 39, dane o karalności k. 3-4, obliczenie kar k.9, k.14, k.35, kopia karty dłużnika ze sprawy (...))k.64)

Zachowanie skazanego w zakładzie karnym jest naganne, A. M. nie przestrzega porządku wewnętrznego oraz wymogów zawartych w kodeksie karnym wykonawczym. Nie był nagradzany, nie przyznano mu ulg, był karany dyscyplinarnie za wulgarne i aroganckie zachowanie wobec innych osadzonych. W stosunku do przełożonych nie zawsze zachowuje się regulaminowo. Deklaruje przynależność do podkultury przestępczej, konsekwentnie przestrzega zasad jej postępowania. Karę pozbawienia wolności odbywa w systemie zwykłym. Negatywnie ustosunkowany do oddziaływań wychowawczych. Stosunek do popełnionych przestępstw ma krytyczny, przyznaje się do nich. Ostatni raz został ukarany w dniu 6 grudnia 2017 roku, dzień później przeniesiony do Aresztu Śledczego w P.. W chwili obecnej A. M. odbywa karę 2 lat pozbawienia wolności ze sprawy (...), karę 10 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...), karę 8 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...).

(dowód : opinie o skazanym wraz obliczeniem kar k. 41, k.74)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zgodnie z treścią art. 85§1 i §2 kk jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, Sąd orzeka karę łączną. Podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w §1. Z kolei w myśl art. 86 kk Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych do ich sumy, nie przekraczając jednak 20 lat pozbawienia wolności.

W pierwszej kolejności Sąd pragnie zauważyć, że część wyroków zapadła przed 1 lipca 2015 roku, jeden zaś po tej dacie. W takiej sytuacji Sąd ma obowiązek ustalenia zgodnie z treścią art. 4 §1 kk, które przepisy dotyczące wymiaru kary łącznej są dla skazanego korzystniejsze. Takie stanowisko jest zresztą zgodne z orzecznictwem wskazującym, iż

przepis art. 19 ust.1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2015 roku poz.396) wprowadza unormowanie szczególne w stosunku do zasady wyrażonej w art. 4 §1 kk, stanowiące odstępstwo od jej stosowania. Wyraża się ono w tym, że w rozważanym zakresie (ale tylko w nim) wyłącza się stosowanie ustawy nowej do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem jej wejścia w życie, z tym, że to wyłączenie nie dotyczy wypadków, w których zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po tym dniu. W takim i tylko w takim zakresie przepis ten wyłącza zastosowanie art.4 §1 kk. Przepis ten ma zatem charakter wyjątkowy, stąd też nie można poddawać go wykładni rozszerzającej. Jeżeli zatem należałoby połączyć karę orzeczoną prawomocnie po 30 czerwca 2015 roku z karą, czy też karami prawomocnie orzeczonymi przed tą datą, to należy na podstawie art.4§1 kk rozstrzygnąć, czy stosować dalej przepisy rozdziału IX kodeksu karnego w nowym brzmieniu, czy też w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 roku (post. Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2017 roku VKK 315/15, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu II AKz 124/16).

W chwili obecnej, jak wynika z obliczenia kary, skazany A. M. wykonuje karę 2 lat pozbawienia wolności ze sprawy (...), karę 10 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...), karę 8 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy (...), wobec skazanego została orzeczona jeszcze kara z warunkowym zawieszeniem jej wykonania ze sprawy (...).

Sąd wybrał procedowanie na podstawie obecnie obowiązujących przepisów. Połączył kary podlegające wykonaniu, a zatem kary opisane w punktach I-IV. Kierując się wskazaniem z art. 86 § 1 kk przy wymiarze kar łącznych Sąd ma możliwość orzeczenia ich w wysokości od najwyższej z kar wymierzonych do ich sumy, uwzględniając w obu przypadkach zastrzeżenie wynikające w treści art. 89§1b kk.

Wymierzając kary w wyroku łącznym pamiętać należy o tym, że Sąd nie powinien brać pod uwagę tych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru poszczególnych kar wymierzonych prawomocnymi wyrokami podlegającymi połączeniu. Oznaczałoby to bowiem „podwójne„ premiowanie skazanego /gdyby chodziło o uwzględnienie okoliczności łagodzących/ lub „podwójne” jego napiętnowanie/ gdyby chodziło o uwzględnienie okoliczności obciążających/. Wymierzając karę łączną Sąd rozważa przede wszystkim to, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowo – przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym kształtowaniem kary łącznej.

Zastosowanie zasady absorpcji, asperacji, czy kumulacji przy orzekaniu tak kary łącznej, jak i wydawaniu wyroku łącznego uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami, jakie zachodzą pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi tymże skazaniem. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo – podmiotowy łączy te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem /por. Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją Piotra Hofmańskiego, Elżbiety Sadzik, Kazimierza Zgryzka – teza 6 do art. 571 KPK – Legalis 2007, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1983 r., IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 09 maja 2001 r., II AKa 63/01/.

Na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym poza zasadami określonymi w art. 86 kk istotny wpływ ma zachowanie się skazanego w zakładzie karnym albo w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1985 r., II KR 245/85, OSNKW 1986/5-6/39/.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, uwzględniając związek podmiotowo – przedmiotowy, odstępy czasowe między poszczególnymi czynami oraz negatywną opinię z zakładu karnego Sąd uznał, że nie ma podstaw do zastosowania zasady absorpcji. A. M. był skazywany za przestępstwo skierowane przeciwko różnym dobrom, to jest przeciwko mieniu, przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego. Również i czas przestępstw nie skłania do wymierzenia tejże zasady, albowiem przestępstw tych A. M. dopuszczał się od listopada 2002 roku do listopada 2007 roku, a zatem przez okres 5 lat.

Obrońca skazanego i sam skazany kwestionowali negatywną opinię z zakładu karnego. A. M. podnosił, że przebywając w Areszcie Śledczym w P. nie został już ukarany dyscyplinarnie, nawet skierowano w stosunku do niego dwa wnioski nagrodowe. Nie kwestionując tych okoliczności wskazać należy, że miesięczna poprawa zachowania nie jawi się Sądowi jako stabilna, jest zbyt krótkotrwała, by miała wpływ na wymiar orzeczonej kary łącznej. Niewątpliwie natomiast – skoro skazany rzeczywiście chce pomóc i wrócić jak najszybciej do swojej konkubiny i ich małoletnich dzieci, winien utrzymywać takie zachowania, by w przyszłości móc np. skorzystać z instytucji warunkowego przedterminowego zwolnienia. Dlatego też w ocenie Sądu w niniejszej sprawie zastosowanie winna znaleźć zasada częściowej asperacji, wyrażającą się w wymierzeniu kary 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. (Sąd miał możliwość wymierzenia kary od 2 lat pozbawienia wolności do 3 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności).

W ocenie Sądu w/w kara łączna pozbawienia wolności powinna spełnić swoje cele wobec skazanego, jak i w zakresie właściwego kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd nie zastosował przepisów obowiązujących do dnia 1 lipca 2015 roku. Art. 85 kk stanowił wówczas, że karę łączną wymierza się, jeżeli skazany popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, albo inne podlegające połączeniu. W sytuacji prawnej skazanego kary ze spraw (...), (...), (...) w ogóle nie podlegałyby łączeniu. A. M. przestępstw w/w dopuszczał się po wydaniu kolejnych wyroków, według schematu : przestępstwo, wyrok, przestępstwo, wyrok. Do ewentualnego połączenia byłyby kary ze spraw (...) i (...). Przy uznaniu, że kary te podlegają łączeniu, w ocenie Sądu brak byłoby jednak podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności. Skazany nie spełniałby warunków pozytywnej prognozy kryminalistycznej, (min. fatalna opinia z zakładu karnego, uprzednia karalność) nie byłoby to wystarczające dla osiągnięcia celów kary, a w szczególności nie dawałoby gwarancji zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Również i wymierzenie kary łącznej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania byłoby dla skazanego niekorzystne. Nawet zakładając wymierzenie kary na zasadzie absorpcji (choć przestępstwa z obu spraw nie są do siebie podobne, ani też nie zostały popełnione w bliskiej odległości czasowej), skazany musiałby łącznie odbyć karę minimum 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (2 lata plus 10 miesięcy plus przynajmniej 8 miesięcy pozbawienia wolności), co jest mniej korzystne niż orzeczone w wyroku kara łączna 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Stosownie do wymogów określonych w art. 577 kpk na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności Sąd zaliczył A. M. okres pozbawienia wolności od 24 stycznia 2003 roku do 14 marca 2003 roku, 25 kwietnia 2006 roku, okres od 22 sierpnia 2007 roku do 23 sierpnia 2007 roku, od 11 listopada 2007 roku godzina 18.20 do 12 listopada 2007 roku godzina 13.40, od 1 grudnia 2014 roku do 13 stycznia 2015 roku oraz okres 120 dni odpowiadający 120 stawkom dziennym grzywny ze sprawy (...) orzeczonej w trybie art. 71 §1 kk oraz okres od 25 maja 2017 roku, godzina 15.00.

Z uwagi na fakt, iż wyroki opisane: w pkt. I,II,III, IV poza karami pozbawienia wolności zawierają jeszcze inne rozstrzygnięcia – to w pozostałym zakresie podlegają odrębnemu wykonaniu.

Skazany nie jest zatrudniony w zakładzie karnym, posiada (...) dzieci, bez obowiązku alimentacyjnego. Ma co prawda ponad 600 złotych na swoim koncie, tym niemniej do dyspozycji kwotę około 30 złotych.. Sąd uznał, że uiszczenie kosztów sądowych byłoby zatem dla A. M. zbyt uciążliwe i przejął je na rachunek Skarbu Państwa.